

Remissvar angående rapporten Informationsdelning vid ansökningar om anslutning till elnäten (KN2024/00887)

Svenska kraftnäts yttrande

Klimat – och näringslivsdepartementet har i remiss 2024-04-26 begärt att Svenska kraftnät inkommer med remissvar gällande slutrapporten Informationsdelning vid ansökningar om anslutning till elnäten (Ei R2024:05). Svenska kraftnät har tagit del av remissen och lämnar nedan följande synpunkter. Svenska kraftnät konstaterar att regeringen inte inväntat remissvaren innan regeringsuppdrag som omfattas av remissen lämnats till Ei, vilket är olyckligt.

Sammanfattning

Svenska kraftnät ställer sig positiv till Energimarknadsinspektionens förslag 1, 2, 4, 5, 6, 7 och 8. Svenska kraftnät ställer sig neutral till Energimarknadsinspektionens förslag 3 Transparens om köläget. Gällande förslag 2 Information om kapacitet, vill Svenska kraftnät poängtera att arbete med att utreda formerna för samt utveckla en kapacitetskarta pågår. Gällande förslag 9 Ansökningsplattform, anser Svenska kraftnät att förslaget inte ska genomföras. Gällande förslag 10 Disponering av utnyttjad effekt avråder Svenska kraftnät från att utredningen ska omfatta möjligheten till ersättning för icke utnyttjad återtagen effekt.

Synpunkter på förslagen

Förslag 1. Aktiv köhantering

Svenska kraftnät ställer sig positiv till Energimarknadsinspektionens förslag gällande en aktiv köhantering. Svenska kraftnät har infört ökade krav på mognadsgrad och informationsdelning, så som energianalys och detaljerad tidplan, i ny såväl som befintlig ansökan. Svenska kraftnät följer redan idag upp ansökningar i kön i samråd med regionnätbolagen.

Förslag 2. Information om kapacitet

Svenska kraftnät ställer sig positiv till Energimarknadsinspektionens förslag att Svenska kraftnät ska utreda formerna för samt ha ansvaret för att utveckla någon form av "kapacitetskarta". Svenska kraftnät har ett pågående uppdrag i regleringsbrevet "3.1 Planering för ökad elanvändning" där formerna för att synliggöra var behov av produktion, flexibilitetsresurser samt elanvändning kan anslutas. Uppdraget genomförs i samarbete med distributionsnätsföretagen och kommer att avrapporteras i februari 2025. Svenska kraftnät anser således att uppdraget med att utreda formerna för en kapacitetskarta redan pågår i och med uppdrag "3.1 Planering för ökad elanvändning."

Förslag 3. Transparens om köläget

Svenska kraftnät ställer sig neutral till Energimarknadsinspektionens förslag gällande transparens om kö som enligt förslaget handlar om effekt före i kön och/eller antal ansökningar före i kön. Svenska kraftnät är tveksam till att en enskild aktör skulle behöva ha mer information än så om aktuell kö (hur många ansökningar det finns, hur stor ansökt effekt de andra i kön har ansökt om och liknande). Det borde räcka med information på aggregerad nivå eller hellre en uppskattning rörande när i tid ansökt kapacitet kan bli tillgänglig.

Förslag 4. Krav på ansökan

Svenska kraftnät ställer sig positiv till Energimarknadsinspektionens förslag gällande att nätföretagen ska begära in mer information från kund i samband med ansökan. Svenska kraftnät ser att förslaget går i linje med de krav som Svenska kraftnät ställer på sökande vid ansökan om anslutning till Stamnätet så som krav på energianalys och tidplan.

Förslag 5. Branschpraxis

Svenska kraftnät ställer sig positiv till Energimarknadsinspektionens förslag samt har deltagit i efterfrågad utsträckning i arbetet med att ta fram en branschpraxis, som nu finns publicerad¹.

Förslag 6. Rutiner för anslutning

Svenska kraftnät ställer sig positiv till Energimarknadsinspektionens förslag om standardiserade rutiner för anslutning. Svenska kraftnät publicerade den 31 januari 2024 rekommendationer till nätföretag gällande hantering av anslutningsärenden.

---

¹ [branschpraxis-mognadsgrad-2024-06-27.pdf \(energiforetagen.se\)](https://www.energiforetagen.se/branschpraxis-mognadsgrad-2024-06-27.pdf)

Förslag 7. Tidsplan för handläggning

Svenska kraftnät ställer sig positiv till Energimarknadsinspektionens förslag gällande tidplan för handläggning. Svenska kraftnät lämnar redan idag uppskattad tidplan för anslutning till anslutande part under anslutningsprocessens tidiga faser.

Förslag 8. Informationsutbyte

Svenska kraftnät ställer sig positiv till Energimarknadsinspektionens förslag om informationsutbyte mellan nätföretag. Att nätföretag delar information sinsemellan kan på sikt underlätta Svenska kraftnäts köhantering, t ex då det skulle kunna förhindra att en aktör ansöker om samma kapacitet till Svenska kraftnät som till underliggande nät.

Förslag 9. Ansökningsplattform

Svenska kraftnät anser inte att förslaget ska genomföras. Utredning, utveckling och förvaltning av en ansökningsplattform innebär stora kostnader och betydande konsekvenser. Kostnaderna ska bäras av kundkollektivet och plattformen behöver således generera en nytta för kunderna som överstiger kostnaden. Att utreda och utveckla en ansökningsplattform kommer ta flera år och generera effekt först på längre sikt. Om Svenska kraftnät skulle få detta uppdrag skulle det påverka framdriften i nu pågående viktiga IT- och digitaliseringsinitiativ som ska säkerställa leveranssäkerheten i ett kraftsystem med högre komplexitet, samt möjliggöra bättre nyttjande av systemets samlade kapacitet och kunna ansluta fler.

Ei hänvisar till att andra europeiska länder har ansökningsplattformar. Svenska kraftnät vill här poängtera att Sverige har nästan 200 nätbolag och därför skiljer sig väsentligt från de länder som tittats på när förslaget togs fram. Förslagets praktiska genomförbarhet och dess nytta är därför högst osäkert. Svenska kraftnät ser även en osäkerhet gällande förslaget med hänsyn till informationssäkerhet och sekretess för anslutande part.

Om en plattform för informationsdelning ska utredas bör uppdraget ges till en lämplig oberoende myndighet där ett första steg bör vara att tydliggöra syfte, omfattning, nytta och konsekvenser innan beslut fattas om det ska finnas en ansökningsplattform och vem som i så fall är bäst lämpad att utveckla och förvalta en sådan. Om en sådan utredning resulterar i att en ansökningsplattform faktiskt effektiviserar anslutningsprocessen och därmed ger stor nytta till anslutande parter och därför bör tas fram, bör Svenska kraftnät få möjlighet att delta som kravställare.

Förslag 10. Disponering av utnyttjad effekt

Ei har, innan remisstidens slut, fått i uppdrag² att utreda möjligheten för elnätsföretagen att använda och fördela effekt som inte utnyttjas inom ramen för anslutningsavtal eller abonnemangsavtal och i vilken utsträckning disponering över effekt ska leda till ersättning för kunden. Svenska kraftnät klargjorde i dialog med Ei under arbetet med regeringsuppdraget Informationsdelning vid ansökningar om anslutning till elnäten³ att förslaget att ersätta kunder för återkallad utnyttjad effekt inte bör genomföras. En ersättningsmodell för återkallad utnyttjad effekt kan leda till mindre effektivt nätutnyttjande. Svenska kraftnäts kostnadsmodell för åtgärder baseras inte på ansökt effekt. Vidare riskerar en ersättningsmodell att leda till en felaktig kostnadsfördelning mellan enskild kund och kundkollektivet i stort. Svenska kraftnät avrådde därför från att utredningen skulle omfatta möjligheten till ersättning för icke utnyttjad återtagen effekt, åtminstone på stamnätsnivå.

Synpunkter på möjligheten till ersättning för icke utnyttjad återtagen effekt

Svenska kraftnät motsätter sig förslaget att återtagandet av utnyttjad effekt skulle leda till en ersättning för den kund som inte använder sin effekt. Denna synpunkt klargjorde Svenska kraftnät i dialog med Ei under arbetet med regeringsuppdraget Informationsdelning vid ansökningar om anslutning till elnäten. Svenska kraftnät ser i huvudsak tre starka skäl till varför detta inte är lämpligt:

Leder till mindre effektivt nätutnyttjande

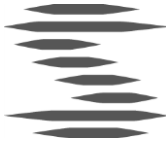
Förslaget riskerar att låsa in effekt genom att möjligheten till kostnadsersättning ger fel signaler till anslutande aktörer. Antingen genom att de bokar upp mer effekt i ansökan och anslutningsavtal än vad de faktiskt kommer behöva i slutändan, eller att de ges mindre ekonomiska incitament att hushålla med tillgängliga resurser då den ekonomiska risken blir mindre.

Svenska kraftnäts kostnadsmodell baseras inte på erhållen effekt

Svenska kraftnät baserar inte kostnaden i anslutningsavgiften på ansökt effekt utan på de specifika åtgärder som krävs för att genomföra anslutningen. Kostnaden för dessa åtgärder faller på anslutande part oavsett om anslutningen fullt ut nyttjas eller ej. Vidare uppkommer i flera fall inte ens en kostnad för den kapacitet anslutande part har tilldelats om ingen åtgärd behövs.

² <https://www.regeringen.se/contentassets/bcdee3458d2b417abf9151b9bb8cob47/uppdrag-att-utreda-mojligheten-for-elnatsforetag-att-anvanda-och-fordela-outnyttjad-effekt-i-elnaten.pdf>

³ [Informationsdelning vid ansökningar om anslutning till elnäten \(ei.se\)](#)

Leder till felaktig kostnadsfördelning

Transmissionsnätets funktion innebär att det inte nyttjas enbart av enskilda kunder utan även för elmarknadshandel och transitflöden från en del av systemet till en annan, vilket inkluderar utländska transitflöden. Det innebär att behovet av att återkalla outnyttjad effekt inte behöver utgå från att en annan kund behöver kapaciteten.

Om det inte finns en annan kund som kan ta kostnaden och Svenska kraftnät skulle behöva ersätta en enskild kund för återkallande av outnyttjad effekt faller den kostnaden istället på kundkollektivet. Om åtgärden som kunden får ersättning för är en åtgärd som inte ”hjälper” kundkollektivet i stort utan endast kan nyttjas av den enskilda kunden, vilket är majoriteten av fallen, leder detta till oskälig ersättning för enskild kund och en oskälig kostnad för kollektivet.

Beslut i detta ärende har fattats av stf. generaldirektör Peter Wigert efter föredragning av Anna-Märta Jander enhetschef anslutningar- och kundrelationer och Emma Moberg verksamhetsutvecklare. I ärendets handläggning har även Daniel Gustafsson avdelningschef kraftsystem deltagit.

Sundbyberg, dag som ovan

Peter Wigert

Emma Moberg